*Instanţa de fond: Judecătoria Hîncești, sediul Ialoveni (jud. M. Ganganu)*
*Dosarul nr. 3r-579/25 (2-25094861-02-3r-26092025)*

**D E C I Z I E**

11 mai 2026 mun. Chişinău

**Colegiul civil, comercial şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Centru**

Completul de Contencios Administrativ în componența:
Preşedintele completului, Sîrbu Victoria
judecătorul Bagrin Lucia și Cașcaval Andrei
Judecătorii

examinând recursul declarat de Străisteanu Gheorghe împotriva încheierilor Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni din 7 august 2025 și 2 septembrie 2025, adoptată în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată înaintată de Străisteanu Gheorghe împotriva SRL „Cătădeni-Lux” și lui Chilaru Gicu, cu privire la accesul la informația de interes public și încasarea prejudiciului moral,

**A C O N S T A T A T:**

**Poziția instanței de fond:**

La 30 iunie 2025 (conform plicului anexat), Străisteanu Gheorghe s-a adresat în ordine de contencios administrativ cu o cerere de chemare în judecată către SRL „Cătădeni-Lux” și Chilaru Gicu, cu privire la accesul la informația de interes public și încasarea prejudiciului moral.

Prin încheierea Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni din 11 iulie 2025, s-a respins ca neîntemeiată cererea reclamantului Străisteanu Gheorghe privind scutirea de la plata taxei de stat și a taxei de timbru la depunerea cererii de chemare în judecată.

S-a comunicat reclamantului, despre necesitatea înlăturării neajunsurilor cererii de chemare în judecată, acordându-i pentru aceasta termen de 5 zile de la data comunicării încheieri, și anume:

- anexarea actului administrativ contestat;
- indicarea denumirii pârâtului – autoritate publică și sediul acestuia;
- prezentarea dovezii achitării taxei de stat și al taxei de timbru.

Prin încheierea Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni din 7 august 2025, s-a acordat reclamantului Străisteanu Gheorghe, un termen suplimentar de 5 zile calendaristice din data recepționării încheierii, pentru înlăturarea neajunsurilor statuate prin încheierea din 11 iulie 2025.

Prin încheierea Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni din 2 septembrie 2025, s-a declarat inadmisibilă cererea de chemare în judecată înaintată de Străisteanu

Gheorghe acțiunea depusă împotriva SRL „Cătădeni-Lux” și Chilaru Gicu privind accesul liber la informație de interes public și încasarea prejudiciului moral, în temeiul dispozițiilor art. 207 alin. (2) lit. h) Cod administrativ.

**Solicitarea recurentului:**

La 4 septembrie 2025 Străisteanu Gheorghe a depus recurs asupra încheierii Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni din 2 septembrie 2025.

La 26 septembrie 2025 cauza dată a fost repartizată judecătorului Sîrbu Victoria, membrii completului fiind judecătorii Bagrin Lucia și Cașcaval Andrei.

**Argumentele părților:**

În motivarea cererii de recurs a indicat recurentul că la cererea de chemare în judecată a anexat probe incontestabile care confirmă faptul că nu dispune de surse financiare pentru a achita taxa de stat şi de timbru, avînd o pensie în mărime de 2.600 lei lunar, cu care este imposibil de supraveţuit în condiţiile economice din Republica Moldova. Prin urmare, a solicitat să fie scutit de plata taxei de stat şi de timbru pentru examinarea cauzei civile înregistrată la 3 iulie 2025.

A declarat că la 7 august 2025 Judecătoria Hînceşti, sediul Central a emis o încheiere judecătorească ilegală prin care a dispus respingerea cererii privind scutirea de plata taxei de timbru. A explicat că nu dispune de surse financiare, este grav bolnav, nu activează, nu este angajat, are nevoie de o mulţime de medicamente, produse alimentare, achitarea pentru energia electrică, gaz, impozite, fiind în imposibilitate de a achita în termen de 5 zile taxa de timbru. Consideră că prin încheierile emise i-a fost încălcat dreptul la un proces echitabil.

**Verificarea termenului de declarare a recursului:**

Conform art. 242 Cod administrativ, recursul împotriva încheierii judecătorești se depune motivat la instanța de judecată care a emis încheierea contestată în termen de 15 zile de la notificarea încheierii judecătorești, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de judecată care a emis încheierea contestată transmite neîntârziat recursul împotriva încheierii judecătorești împreună cu dosarul judiciar instanței competente să soluționeze recursul.

La caz, Colegiul civil a constatat cu certitudine că încheierea Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni din 2 septembrie 2025 a fost atacată cu recurs de către Străisteanu Gheorghe la 4 septembrie 2025.

Astfel, Completul specializat consideră că recursul declarat este depus în interiorul termenului legal.

**Aprecierea instanței de recurs:**

Studiind recursul declarat și materialele cauzei, pe baza dosarului şi a motivelor invocate în recurs, Completul de contencios administrativ, consideră recursul întemeiat, care urmează a fi admis, cu anularea încheierii contestate și remiterea cauzei instanței competente să judece cauza, la aceeași etapă, din considerentele ce succed.

Conform art. 243 alin. (1) lit. c) Cod administrativ, examinând recursul

împotriva încheierii judecătorești, instanța anulează încheierea şi adoptă o nouă încheiere.

Iar alin. (2)-(4) al aceluiași articol stabilesc că, (2) Instanţa competentă soluţionează recursul împotriva încheierilor judecătoreşti fără şedinţă de judecată. Dacă consideră necesar, instanţa competentă poate cita participanţii la proces. (3) Decizia prin care se soluţionează recursul împotriva încheierii judecătoreşti se motivează în scris. (4) După finalizarea procedurii de soluţionare a recursului împotriva încheierii judecătoreşti, dosarul judiciar se transmite instanţei competente în termen de 3 zile.

Conform art. 241 alin.(1), (3) Cod administrativ, (1) Încheierile primei instanţe şi ale instanţei de apel pot fi contestate cu recurs, separat de hotărîre, în cazurile prevăzute de prezentul cod şi de alte legi. (3) Pentru contestarea cu recurs a încheierilor judecătorești se aplică corespunzător prevederile cap. III din cartea a treia, dacă din prevederile prezentului capitol nu rezultă altceva.

Astfel, actele cauzei atestă că, la 30 iunie 2025 (conform plicului anexat), Străisteanu Gheorghe s-a adresat în ordine de contencios administrativ cu o cerere de chemare în judecată către SRL „Cătădeni-Lux” și Chilaru Gicu, prin care a solicitat:

- scutirea de la plata taxei de timbru;
- constatarea încălcării de către administratorul SRL „Cătădeni-Lux”, Ghilaru Gicu al dreptului reclamantului la informații de interes public prin refuzul examinării și furnizării informației solicitate prin cererea din 17 iunie 2025;
- încasarea în mod solidar de la SRL „Cătădeni-Lux” și Ghilaru Gicu al sumei de 5.000 lei cu titlu de prejudiciu moral;
- aplicarea în privința furnizorului de informație de interes public SRL „Cătădeni-Lux” și Ghilaru Gicu a sancțiunii pecuniare - amenda prevăzute potrivit art. 27, 28, 29 din Legea nr. 148/2023.

Prin încheierea Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni din 11 iulie 2025, s-a respins ca neîntemeiată cererea reclamantului Străisteanu Gheorghe privind scutirea de la plata taxei de stat și a taxei de timbru la depunerea cererii de chemare în judecată.

S-a comunicat reclamantului, despre necesitatea înlăturării neajunsurilor cererii de chemare în judecată, acordându-i pentru aceasta termen de 5 zile de la data comunicării încheieri, și anume:

- anexarea actului administrativ contestat;
- indicarea denumirii pârâtului – autoritate publică și sediul acestuia;
- prezentarea dovezii achitării taxei de stat și al taxei de timbru.

Prin încheierea Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni din 7 august 2025, s-a acordat reclamantului Străisteanu Gheorghe, un termen suplimentar de 5 zile calendaristice din data recepționării încheierii, pentru înlăturarea neajunsurilor statuate prin încheierea din 11 iulie 2025.

Copia încheierilor din 11 iulie 2025 și 7 august 2025 au fost recepționate de

către reclamantul Străisteanu Gheorghe la 26 august 2025.

Prima instanță, prin încheierea din 2 septembrie 2025, a declarat inadmisibilă acțiunea înaintată de Străisteanu Gheorghe, în temeiul dispozițiilor art. 207 alin. (1) lit. h) Cod administrativ, pe motiv că cererea de chemare în judecată nu corespunde cerinţelor prevăzute la art.211 alin.(1) şi (2) şi art.212 alin.(1) şi reclamantul nu a înlăturat neajunsurile în termenul stabilit de instanţa de judecată.

Nefiind de acord cu încheierea primei instanțe, la 4 septembrie 2025 Străisteanu Gheorghe a depus cerere de recurs, prin care se solicită anularea încheierii instanței de fond din 2 septembrie 2025.

Completul specializat reține că în conformitate cu art. 211 din Codul administrativ, (1) În cererea de chemare în judecată se indică:

a) instanţa la care a fost depusă;

b) numele şi prenumele sau denumirea reclamantului, domiciliul sau sediul acestuia; dacă reclamantul este o persoană juridică, se indică datele bancare şi codul fiscal;

c) numele şi prenumele reprezentantului legal sau împuternicit şi adresa lui, în cazul în care cererea se depune de un reprezentant;

d) denumirea pîrîtului în calitate de autoritate publică şi sediul acesteia;

e) pretenţiile reclamantului;

f) circumstanţele de fapt şi de drept pe care reclamantul îşi întemeiază pretenţia;

g) enumerarea tuturor probelor pe care reclamantul le deţine şi le poate prezenta;

h) datele despre respectarea procedurii prealabile, dacă o astfel de procedură este prevăzută de lege.

(2) Cererea de chemare în judecată se semnează de reclamant sau de reprezentantul lui legal ori împuternicit.

(3) Cererea de chemare în judecată poate cuprinde şi alte date importante pentru soluţionarea cauzei, precum şi demersurile reclamantului.

Iar în temeiul art. 212 din Codul administrativ, (1) La cererea de chemare în judecată se anexează:

a) copia actului administrativ contestat şi copia deciziei cu privire la cererea prealabilă, dacă legea prevede o astfel de procedură;

b ) copia actului de identitate al reclamantului persoană fizică sau extrasul din Registrul de stat al persoanelor juridice, dacă reclamantul este persoană juridică;

c) documentul care confirmă împuternicirile reprezentantului legal sau împuternicit;

d ) copii de pe cererea de chemare în judecată şi de pe toate înscrisurile anexate, într-un număr egal cu numărul de participanţi la proces;

e) dovada achitării taxei de stat şi/sau a taxei de timbru, în cazurile prevăzute în Legea taxei de stat nr.213/2023.

(2) Reclamantul poate anexa şi alte înscrisuri la cererea de chemare în judecată.

Instanța de recurs urmează să evidențieze asupra faptului că, la caz, reclamantul Străisteanu Gheorghe a înaintat prezenta acțiune prin prisma dispozițiilor Legii privind accesul la informațiile de interes public nr. 148/2023.

Potrivit art. 5 al Legii nr. 148/2023, furnizorii de informații sunt:

a) autoritățile publice;

b) instituțiile publice;

c) întreprinderile de stat și întreprinderile municipale;

d) persoanele juridice de drept privat controlate de furnizorii de informații prevăzuți la lit. a)–c), în conformitate cu art. 203 alin. (3)–(7) din Codul civil nr. 1107/2002;

e) persoanele juridice de drept privat care prestează servicii publice, servicii publice de gospodărie comunală sau servicii de decontare;

f) întreprinderile energetice care desfășoară activități în domeniul gazelor naturale, al energiei electrice sau al energiei termice;

g) asociațiile profesionale și organele de autoadministrare, constituite prin lege, ale profesiilor din sectorul justiției;

h) partidele politice.

Iar art. 23 alin. (5) al Legii nr. 148/2023 stabilește că, refuzul de a înregistra sau a examina o cerere se consideră drept respingere a cererii. Aceeași regulă se aplică și în cazul nesoluționării unei cereri în termen legal.

Completul specializat reține că în aceste condiții instanța de judecată prin încheierea din 11 iulie 2025 eronat a instituit reclamantului obligația de anexare al actului administrativ contestat, or, potrivit solicitărilor reclamantului acesta nu a solicitat anularea vreunui act administrativ, invocându-se refuzul examinării și furnizării informației prin cererea din 17 iunie 2025. Cererea reclamantului a fost înaintată prin prisma Legii nr. 148/2023, iar acesta a solicitat constatarea încălcării dreptului de acces la informație.

Mai mult ca atât, prin prisma art. 5 al legii menționate, reclamantul nu a avut obligația de a indica în calitate de pârât autoritatea publică, întrucât dispozițiile menționate stabilesc cercul subiecților care pot fi furnizori de informație, iar la etapa primirii cererii această chestiune nu poate fi pusă în discuție.

Potrivit art. 1 din Legea taxei de stat nr. 213/2023, taxa de stat este o sumă de bani care se percepe de către organele de stat și de către alte entități împuternicite special pentru acest fapt de la persoanele fizice și juridice în ale căror interese se efectuează acțiuni sau se eliberează documente.

Potrivit art. 2 din Legea nr. 213/2023, (1) Taxa de timbru este o sumă de bani care se percepe, o singură dată, de la persoanele fizice şi juridice pentru intentarea unui proces judiciar civil, de contencios administrativ, precum şi pentru fiecare contestaţie împotriva deciziei agentului constatator asupra cauzei contravenţionale atât în primă instanţă, cât şi în căile de atac.

(2) Suma de bani plătită ca taxă de timbru nu se restituie, cu excepţia cazurilor

prevăzute de prezenta lege.

(4) Taxa de timbru constituie 200 de lei.

Iar art. 5 al Legii nr. 213/2023 prevede că, (1) Scutirile de taxa de stat şi de taxa de timbru sunt expuse în anexa nr.2.

(2) În funcţie de situaţia materială şi de probele prezentate în acest sens, persoana fizică sau juridică este scutită de către judecător (de către instanţa judecătorească) de plata taxei de stat ori a unei părţi a acesteia şi/sau de plata taxei de timbru pentru intentarea unui proces judiciar civil, a unui proces de contencios administrativ, pentru fiecare contestaţie împotriva deciziei agentului constatator asupra cauzei contravenţionale, precum şi pentru fiecare cerere privind contestarea actelor de executare sau acţiunilor/inacţiunii executorului judecătoresc, atât în primă instanţă, cât şi în cazul exercitării căilor de atac.

Cu privire la respingerea cererii reclamantului Străisteanu Gheorghe de scutire de la plata taxei de stat și al taxei de timbru, instanța de recurs stabilește că odată cu cererea de scutire, recurentul a anexat probe care indică la situația sa materială precară: legitimația de pensionar, extrase bancare și confirmarea Serviciului Fiscal de Stat privind suspendarea activității SRL „Inima Codrului”. Recurentul beneficiază de o pensie de 2.600 lei, nu este încadrat în muncă, iar societatea administrată este inactivă din 2020 și cărora instanța de fond nu le-a dat careva apreciere.

Prin urmare, instanța de judecată la emiterea încheierilor din 11 iulie 2025 și 2 septembrie 2025, nu a ținut cont de rolul instanței în cadrul procedurii de contencios administrativ.

Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa a statuat faptul că, în fiecare caz, urmează să se procedeze la o evaluare în lumina particularităților procedurii despre care se face vorbire. Instanțele trebuie, în aplicarea normelor de procedură, să evite un formalism excesiv care ar aduce atingere caracterului echitabil al procedurilor şi o flexibilitate excesivă care ar conduce la eliminarea condițiilor procedurale stabilite de lege (cauza Hasan Tunç și alții împotriva Turciei, § 32-33).

În aceste circumstanțe, Completul specializat consideră că cererea de recurs al Străisteanu Gheorghe este întemeiată, urmând a fi admisă, iar încheierile Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni din 11 iulie 2025 și 2 septembrie 2025, urmează a fi anulate, cauza remisă la rejudecare, la etapa admisibilității cererii, or, menținerea acestora ar reprezenta o îngrădire al dreptului reclamantului de acces la justiție.

Reieșind din cele expuse, ținînd cont că concluzia instanței este neîntemeiată, iar motivele invocate de recurent sunt întemeiate, se impune admiterea recursului şi anularea încheierilor Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni din 11 iulie 2025 și 2 septembrie 2025.

În conformitate cu prevederile art. 243 alin. (1) lit. c) Cod administrativ, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Centru,

**D E C I D E:**

Se admite recursul declarat de Străisteanu Gheorghe.

Se anulează încheierile Judecătoriei Hîncești, sediul Ialoveni din 11 iulie 2025 și 2 septembrie 2025, cu remiterea cauzei la rejudecare la etapa admisibilității cererii.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Preşedintele şedinţei, judecătorul Sîrbu Victoria

Judecătorii: Bagrin Lucia

Cașcaval Andrei

Copia corespunde originalului / judecător/